

glavjem o stari in že davno izginuli umetnosti, risbah in skicah v področjih Tibeti ter Ennedi. Mario Fantin podaja med 146 črno belimi fotografijami številne reprodukcije teh pradavnih risb. V knjigi je tudi 32 barvnih reprodukcij iz življenja in dela odprav. Priloga nas seznani še s podatki o dveh afriških združenjih planincev; na voljo so nam izčrpní podatki o »Kilimangiaro Mountain Club« ter o »Mountain Club of Uganda«. Sledi pregled 16 mm barvnih filmov, ki so jih pripravili za predvajanje v domovini s posnetki med potekom odprav.

Razveseli nas izredno obsežen pregled literature, v kateri najde lahko bogate podatke vsakdo, ki se zanima za podvige v tem delu sveta.

...

Knjigi sta prava zlata jama za vsakogar, ki si želi razširiti obzorje in še posebej za organizatorje odprav in tuja gorstva. Iz podatkov o posameznih odpravah je videti, da Monzino in njegovi fantje ne zamejujejo časa. Vse odprave so kratke, da se včasih kar začudimo, kako je to mogoče; seveda — letala dandanes hitro premoste še tako velike razdalje. Spričo tega smo ob pregledovanju knjig vedno bolj prepričani, da so vodja odprave in njegovi ljudje že pred odhodom pošteno premetali in preštudirali vso literaturo, o kateri pišejo v prilogah. Povzetki iz alpinistične zgodovine nam v lahko prebavljivih besedah lepo predložijo dogajanja iz preteklosti in predvsem pokažejo, da so udeleženci odprav vedeli, kam odhajajo in kaj so drugi že dosegli v tistih krajih.

Jasno je, da nekaj tednov, kolikor so trajale daljše odprave, ne more biti poštena osnova za resnejše znanstveno delo. Kljub temu pa nas mora razveseliti dobra volja, s katero nam Fantin posreduje nekaj podatkov o stari afriški in grenlandski umetnosti.

Človeka preseneča vzorno in pregledno urejena snov, dobre fotografije, skice, karte in lahek jezik. Ne nazadnje dajmo priznanje strokovnosti članov odprav, ki so brez nesreče preplezali mnogo vrhov v pogojih, ki so dokaj različni od tistih, na katere so navedeni v domačih gorah.

Knjigi bi bili lahko učbenik za organizatorje odprav, izbor podatkov za tiste, ki iščejo cilje in prikazi, kako je treba po vrnitvi poskrbeti za zbrano gradivo. Slednje mora med ljudi, ne pa v predale udeležencev in v počasno pozabo...

Nekateri pravijo: »Ja, Manzino se lahko gre odprave, saj ima denar!« Mislim, da k temu lahko pristavimo še kaj. Denar za odprave si znamo priboriti tudi mi. Skoro je to lažje, kot dobro izbrati cilj, pripraviti dober načrt za odpravo, predelati tisoče člankov, se naučiti potrebnih veščin in jezikov in iz tisoč dreves razpoznati gmajno. Morda bo spet kdo ugovarjal, da so sredstva tista zveličavna pika na i. To je res, toda če ni i, nam tudi pika nič ne koristi.

Knjigi sta v knjižnici PZS, kdor si ju bo ogledal, bo za nekaj resnic bolj bogat.

Ing. Pavle Šegula

NAŠE JAME, letnik VIII, 1966. Uredila dr. Valter Bohinec in Rado Gospodarič. Izdalo in založilo Društvo za raziskovanje jam Slovenije. Strani 112.

Društvo za raziskovanje jam je uspešno izdalo osmi letnik svojega glasila brez zamude, ki je v naši izdajateljski dejavnosti že tako navadna.

Pričujoča dvojna številka Naših jam je izjemno obsežna in v dobri polovici posvečena največji speleološki manifestaciji zadnjih let — IV. mednarodnemu speleološkemu kongresu, ki je bil jeseni leta 1965 v Ljubljani, Postojni in na jugoslovanskem krasu.

Na čelu so okrožnica mednarodne speleološke zveze, statuti zveze in mednarodnih kongresov ter pismi generalnega tajnika in predsednika mednarodne speleološke zveze. Omeniti je treba, da je bila Mednarodna speleološka zveza ustanovljena prav na zadnjem kongresu v Ljubljani.

Med razpravami in članki je obsežen prispevek k poznavanju sistema podzemskih jam pri Postojni in odtoka voda Pivške kotline. Opisu 184 m globokega brezna pod Loškim Snežnikom in drugih jam tega območja sledi prispevek, ki opisuje kraške pojave v Dalmatinski Zagori in poročilo o delovanju kolokvija o najdaljših in najglobljih jamah na svetu. Poročilo je dodan seznam najdaljših in najglobljih jugoslovanskih jam.

F. Habe je prispeval poročilo o katastrofalnih poplavih pred Postojnsko in Škocjanskimi jamami septembra 1965. Višina vode je dosegla točko, ki je bila le malo nižja od najvišje doslej znane. Predvsem v Škocjanskih jamah je poplava napravila mnogo škode.

Nadaljnji prispevki obravnavajo pomen mahovne flore pri določanju starosti jam, preluknjane hišice mehkužcev iz arheoloških najdišč in zadržljive jame ter ravnanje v njih. Med manjšimi pri-

spevki so poročila o novih najdiščih močerila in poročila o laboratorijskem delu z jamsko favno.

Obsežno je poročilo o delovanju DZRJS v letu 1965. Velik del dejavnosti društva in klubov je obsegal skrb z organizacijo mednarodnega kongresa.

Za nekrologi Z. Jelinčiču, ki ga poznamo tudi planinci in bralci Planinskega Vestnika, in P. Z. Szabo-u so številna knjižna poročila in zanimiv seznam prejetih revij.

Z vsakim letnikom opazujemo hitrejši razvoj in rast revije, lahko rečemo edine redne speleološke revije v Jugoslaviji, odkar pogrešamo zagrebškega Speleologa. Žal pa je kljub velikemu številu vpisanih jamarjev v naših klubih širom po Sloveniji obseg sodelavcev revije zelo omejen. Da širi krog sodelavcev, to naj bo nadaljnja naloga DZRJS, naloga javnosti pa, da podpira raziskovanje domače dežele, ki jo, prav na krasu, še vedno ne poznamo dovolj.

D. N.

ROGER FRISON ROCHE je tudi pri nas znan planinski avtor. Lani je izdal spet novo knjigo o ljudstvih v Arktiki. Knjiga vsebuje Tairrazove fotografije in je izšla pri Artaud. Pisatelj je izbral neobdelano snov, saj so Indijanci in Eskimi v severni Kanadi malokomu znani. Indijance poznamo iz filmov, Eskime pa iz opisov ekspedicij, vse pa površno. Pisatelj si je s fotografom Tairrazom upal na dolgo pot in na njej marsikaj prestal. Čeprav sta oba imela v nogah gorski trening, so bila eskimska pota, ki se od Amundsenovih časov niso nič kaj dosti skrajšala in zlažšala, za oba trda preizkušnja. Roger Frison Roche spada med najboljše sodobne reporterje, je dober opazovalec in spreten pisec, živahen in preprost. Tairraz je s kamero ujel vrsto prizorov, ki kažejo, da se je čas tam gori ustavil.

T. O.

KNJIGO O ALPAH (Les Alpes et les Etats Alps) sta napisala dva francoska univerzitetna profesorja Pierre Gobert in Paul Guichonnet in je lani izšla v Parizu. Obravnavata Alpe, ki so v Franciji, Švici, Italiji in Avstriji. Francoskim Alpam je posvečena polovica knjiga. Največ govori knjiga o gospodarjenju z Alpami, obravnava pa tudi geologijo, klimo, promet, demografijo, urbanizem. Sociološko — ekonomska obravnava alpskih držav je posebej dragocena, saj govori, da